

УДК 378.6:61.016:81'243.091.33:004.738

Лещенко Тетяна Олександрівна

канд. філол. наук, доцент, завідувачка кафедри українознавства та гуманітарної підготовки Української медичної стоматологічної академії, Полтава, Україна

tetyana.57@ukr.net

ORCID: 0000-0003-4682-3734

Жовнір Марина Миколаївна

канд. філол. наук, викладач кафедри українознавства та гуманітарної підготовки Української медичної стоматологічної академії, Полтава, Україна

m.zhowmir@gmail.com

ORCID: 0000-0001-8498-9802

ТЕХНОЛОГІЯ ПОДКАСТИНГУ В РУСЛІ ЦИФРОВІЗАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ МОВНОЇ ОСВІТИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Анотація. У статті висвітлено проблему формування мовної особистості іноземного студента-медика в контексті змін у світовій і вітчизняній освітніх системах. Акцентовано на потребі педагогічно вмотивованого й раціонального впровадження різноманітних інформаційно-комунікаційних технологій у вищівський навчально-виховний процес. Окреслено проблему пошуку ефективних шляхів й інноваційних підходів, здатних конкурувати з традиційними методами подачі навчальної інформації, доповнювати й розширювати їхній реєстр. Провідна мета таких трансформацій – підготовка майбутніх конкурентоспроможних фахівців різних галузей, зокрема й медичної. У процесі дослідження обґрунтовано необхідність і цінність системного використання інноваційних дидактичних методів і прийомів, а також форм роботи, навчальних ресурсів, що забезпечать якісну підготовку майбутніх спеціалістів-медиків. У полі зору авторок пропонованої статті – технологія подкастингу. Дослідницями витлумачено термін *подкаст*. Обґрунтовано доцільність і раціональність їх використання на заняттях із дисципліни «Українська мова як іноземна» в медичному виші. Доведено, що виважене впровадження інформаційно-комунікаційних технологій на заняттях із дисципліни «Українська мова як іноземна» – це спосіб підвищення якості нефахової підготовки студентів-іноземців. Подано стенограму навчального подкасту, який можна використовувати на практичному занятті з дисципліни «Українська мова як іноземна» (III курс, спеціальність «Медицина»). Тема практичного заняття – «У кардіологічному відділенні». Крім цього, запропоновано розроблену систему вправ до поданого подкасту. Окреслено пріоритетні напрями інформатизації вищої освіти в нашій державі, визначено шляхи подальших досліджень у цьому руслі.

Ключові слова: інформатизація освіти, інноваційні технології, подкаст, студент-іноземець, українська мова як іноземна, медичний виш

Постановка й обґрунтування актуальності проблеми. Стрімкі соціально-економічні, культурно-освітні, інформаційно-технологічні зрушення в сучасному суспільстві зумовлюють нагальну потребу підготовки різногалузевих фахівців, здатних спочатку ефективно засвоювати знання в умовах інтенсивного накопичення фактичної інформації, а потім раціонально й кваліфіковано їх використовувати. На часі – формування всебічно розвиненої особистості – професіонала, який будь-що прагне до фахового зростання й самореалізації, володіє вмінням використовувати засвоєну теорію в практичній діяльності, а також вправно оперує фаховим інструментарієм.

Теоретики й практики викладання філологічних дисциплін наполягають на значущості модернізації освітньої галузі: «Сучасна науково-педагогічна діяльність вимагає пошуку нових методичних і методологічних підходів у процесі формування компетенції майбутнього лікаря – високоосвіченого та високоінтелектуального фахівця медичної галузі», – нотують дослідниці Т. О. Лещенко й В. Г. Юфименко [7, С. 187]. «Потреба підготовки справжнього професіонала, зокрема й медика, зумовлює підвищення ефективності та урізноманітнення освіти», – читаємо в статті М. М. Жовнір

[4, С. 91]. «Вища освіта, крім інших критеріїв, висуває критерій якості навчання, який включає інтеграцію науки й освіти та радикальну модернізацію змісту освіти – вилучення дріб'язкового матеріалу, посилення ролі самостійної роботи, розвиток творчих здібностей та логічного мислення у студентів» [6, С. 82]. Педагоги активно намагаються не лише осмислити цей процес, а й безпосередньо долучитися до нього.

Звісно, пореформований протягом останніх десятиріч навчальний континуум висуває нові вимоги до навчання майбутніх конкурентоспроможних фахівців різних галузей, зокрема й медичної. Кожен заклад вищої освіти має виконати надскладне завдання – підготувати спеціаліста, здатного відповідати вимогам сьогодення й конкурувати з випускниками світових навчальних закладів у межах єдиного освітнього простору.

Фахова конкуренція й затребуваність справжніх професіоналів стимулюють підвищення ефективності й урізноманітнення освіти. А це, своєю чергою, умотивовує модернізацію освітньої системи й, відповідно, зумовлює впровадження у вишівське навчання сучасних дидактичних форм і методів. «У цьому контексті перед нашою державою теж постає проблема відшукування ефективних шляхів й інноваційних підходів, які сприятимуть якісній підготовці майбутніх спеціалістів з різних галузей», – цілком слушно зауважує у своїх працях, присвячених питанню цифровізації навчання у вищій школі, С. О. Карплюк [9, С. 188].

Те, якого спеціаліста підготує виш, залежить від діяльності науково-педагогічних працівників і раціональної організації ними вишівського навчально-виховного процесу. Водночас активне й цілеспрямоване впровадження педагогічної інноватики у вишах – це закономірний наслідок стрімкого розвитку й употужнення світової й вітчизняної освітніх галузей. Ці невіддільні процеси тісно взаємопов'язані.

Зважаючи на той факт, що сучасне суспільство поступово трансформується в нову соціальну структуру, залежну від глобальної цифровізації всіх сфер і відносин, зауважуємо про стрімке формування мережевої парадигми інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій. Формування інформаційного суспільства, в якому людська діяльність, зокрема й комунікативна, технологізується, сприяє поступовій, утім виваженій і дидактично вмотивованій, трансформації Інтернет-ресурсів у міцний підмурок світового освітнього дискурсу.

Тож, осучаснені заклади освіти поступово стають місцем для створення й упровадження інновацій, раціонального поєднання науки й практики, синтезу засобів і ресурсів для реалізації спільних навчальних і наукових проєктів, створення нового науково-освітнього поля.

Нині з'явилася перспектива вибудовування персоніфікованих освітніх траєкторій і розвитку надсучасних освітніх програм. Укупі з традиційною освітою педагоги все частіше починають користуватися нетрадиційною, що можна пояснити зростанням компетенцій до інновацій. «Йдеться насамперед про провадження інформаційно-комунікативних технологій, які інтенсифікують процес навчання, підвищують його ефективність» [7, С. 187].

Багатство, різноманітність і безперервний пошук нових ефективних інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) засобів свідчать про вагомую роль інформаційного простору в житті сучасної людини. Окрім цього, Інтернет формує особливу сферу функціонування людської спільноти, і всі процеси й будь-які зміни, що в ній відбуваються, відображено у всесвітньому мережевому контенті. Упливають ІКТ і на освітню галузь, на структуру навчального процесу, його перебіг, що, своєю чергою, вимагає досконалого знання комп'ютерів і передових систем, навичок користуватися ними як засобами пізнання, знаряддями спілкування й передачі інформації, способами

навчання й моніторингу знань, умінь і навичок. Тож, з упевненістю свідчимо про явище цифровізації вітчизняних освітніх послуг.

Ці міркування й факти дають можливість апелювати до появи нової соціально-культурної реальності – цифрової культури, яка потребує детального й скрупульозного дослідження, розвитку й удосконалення.

Аналіз основних досліджень. Виокремлення аспектів проблеми, які ще недостатньо вивчені. Цифрові технології стають органічною, важливою й необхідною компонентою життя сучасної людини. Динаміку таких суспільних трансформацій легко прослідкувати: вони проникають у всі без винятку сфери соціального життя, зосібна політику, культуру, освіту, професійну діяльність, спілкування й побут.

Студіювання науково-методичних праць свідчить про пильну увагу наукового світу до широкого спектра проблем, які прямо чи опосередковано пов'язані з інформатизаційними тенденціями в освіті (О. Глазунова, Л. Діденко, І. Косенко, Н. Морзе, Є. Смирнова-Трибульська, І. Твердохліб, С. Якубов, G. Dogan, T. Chan, J. Hwang, J. Hidas, T. Malon, R. Morel).

Комунікативна цінність, доцільність використання ІКТ, що спонукають учасників навчального процесу до активної співпраці, останнім часом перебувають на вістрі пильної уваги дослідників. Указаний метод навчання стрімко розвивається. Багатоаспектному студіюванню імплементації комп'ютерних технологій присвячено наукові доробки дослідників (В. Биков, К. Дегтярєва, О. Іванова, О. Комочкова, Ж. Краснобаєва-Чорна, М. Курвйтс, Г. Кучаковська, Т. Лещенко, Н. Лисенко, В. Луговий, Л. Назаревич, А. Нісімчук, Л. Пироженко, О. Падалка, О. Пометун, Т. Полиця, О. Савчук, В. Саюк, Н. Сороко, О. Скалій, О. Співаковський, Л. Федоренко, Т. Чаюк, К. Чернова, О. Шпак, В. Юфименко, Я. Яненко тощо)

У своїх наукових працях науковці подали власне бачення суті ІКТ й дефінували розглядуване поняття. До того ж, проаналізували специфіку практичного втілення надсучасних цифрових технологій у освітній процес, детально вмотивували цей процес, описали алгоритм використання комп'ютерної інноватики на заняттях і в позаурочній студентській навчальній практиці.

Незважаючи на пильну увагу до питань застосування ІКТ і надсучасних педагогічних методів і прийомів на заняттях української мови як іноземної, деякі важливі аспекти цієї проблеми досі лишаються нез'ясованими. Приміром, потребують уточнення не тільки теоретичні аспекти осмислення алгоритму впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у освітній континуум, доцільність їх використання у вищих школах, а й результативність послуговування ІКТ загалом.

Формулювання мети і завдання статті. Підкреслимо, що для нас особливо цінним є алгоритм модернізації викладання навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» й употужнення ІКТ узвичасного процесу викладання української мови іноземним студентам, які опановують медичний фах.

Стрижневе завдання словесника, який працює зі студентами-іноземцями, лишається незмінним. Як і раніше, приміром 5-10 років тому, викладач-мовник має сприяти формуванню базових і лінгвістично-комунікативних компетенцій іноземного студента. Це з часом стане підґрунтям професійного становлення особистості спеціаліста, його професійної компетентності й, безперечно, посприє формуванню його здатності конкурувати на міжнародному ринку праці. Модифікувалися лише шляхи досягнення окреслених цілей.

Уміло комбінуючи елементи системного, комунікативно-діяльнісного, особистісно зорієнтованого, професійно зорієнтованого, соціокультурного, словоцентричного, контекстного, компетентнісного (які вважаємо найбільш продуктивними) підходів до навчання іноземного студентства української мови в

медичних вишах України, викладачі сміливо експериментують з надсучасними педагогічними методами й прийомами.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні доцільності інноваційних цифровізаційних освітніх процесів і описі алгоритму послуговування подкастами на заняттях із дисципліни «Українська мова як іноземна» у вітчизняному вищому медичному закладі освіти.

Для досягнення поставленої мети фіксуємо такі **завдання**:

- 1) визначити стан вивчення технології подкастингу в контексті глобальних цифровізаційних освітніх тенденцій;
- 2) описати суть і особливості використання технології подкастингу в навчальному процесі;
- 3) подати й проаналізувати стенограму подкасту;
- 4) подати й проаналізувати систему вправ, які можна використовувати на різних етапах роботи з подкастами.

Виклад основного матеріалу з обґрунтуванням отриманих результатів. «В актуальному лінгвістичному, зокрема медичному дискурсі, – мовна постать лікаря, її стрижневі когнітивні та комунікативно-прагматичні характеристики», – переконана дослідниця Т. О. Лещенко [8, С. 10]. Справді, сучасні позамовні реалії вимагають знань і вільного володіння українською мовою. Різномірні законодавчі документи регулюють процес послуговування нею в офіційних сферах, окреслюють спектр вимог до працівників тієї чи тієї професійної галузі. Вони формують ідеальну компетентнісну модель і мовної особистості лікаря.

Актуальні ці вимоги й для іноземних студентів. Акцентуємо увагу на тому, що кількість студентів-іноземців у нашій країні поступово збільшується, стрімко розширюється географія країн, які направляють свою молодь здобувати фах в Україні. «Щорічне зростання кількості іноземних студентів-медиків в українських університетах вимагає від педагогів-словесників пошуку нових ефективних підходів до навчання української мови як іноземної» [10, С. 106].

Звісно, рівень їхнього володіння українською мовою відрізняється від рівня, прописаного для вітчизняного контингенту студентів. Попри це, іноземний студент, майбутній лікар, має володіти українською мовою на тому рівні, щоб, оперуючи базовими знаннями про мову, активно застосовуючи їх на практиці, вибудовувати власний усний і писемний дискурси. По суті, стрижнева мета вивчення іноземними громадянами української мови полягає у формуванні комунікативної компетентності, умінні вповні реалізувати комунікативні потреби в різних сферах спілкування – навчально-науковій, суспільно-політичній, соціально-культурній, побутовій.

На жаль, доводиться зауважувати про низку перепон на шляху до досягнення окреслених цілей. У дослідженні К. Дегтярьової читаємо: «Викладання української мови іноземним студентам має велику кількість проблем, зумовлених низкою чинників, з-поміж яких – недостатня розробленість методики викладання української мови як іноземної, невідповідність кількості та якості підручників з української мови для іноземців потребам навчання та багато інших» [2, С. 61]. У цьому, безумовно, є раціональне зерно. На жаль, таких підводних каменів у вивченні іноземним студентством нашої рідної мови куди більше.

Важливо й те, що під час навчання викладачі-мовники мають орієнтуватися на актуальний освітній стандарт, систему навчальних планів, програм і систему засобів навчання, які чітко окреслюють суть, специфіку, мету, завдання, базові компетентності й очікувані результати вивчення розглядуваної початкової дисципліни. «Українська мова як іноземна» має вповні забезпечити комунікативні потреби студентів у побутовій, навчально-професійній, соціально-культурній і навчально-науковій сферах

та, безумовно, посприяти формуванню комунікативної компетентності, яка вможливить становлення мовної особистості майбутнього медика.

До слова, гостро постає проблема формування саме комунікативної компетенції іноземців і реалізації вторинної мовної особистості, що, своєю чергою, передбачає гармонійний розвиток умінь у основних видах мовленнєвої діяльності – аудіюванні, читанні, говорінні, письмі. Це вміння сприймати / розуміти усне й писемне мовлення, самостійно створювати діалогічні й монологічні висловлювання різних типів, стилів, жанрів мовлення в різних сферах спілкування, насамперед навчально-професійній, користуватися різними видами слухання й читання, ініціювати / підтримувати діалог із дотриманням вимог мовленнєвого етикету, правильно й доцільно висловлювати свої думки, аналізувати тексти, оцінювати й удосконалювати власну мовленнєву діяльність.

На нашу думку, систематичне й раціональне послуговування ІКТ, зокрема електронними навчальними ресурсами, під час проведення практичних занять із дисципліни «Українська мова як іноземна», сміливі експерименти педагогів-новаторів з альтернативними традиційним візуалізаціям ресурсами й іншими мультимедійними навчальними технологіями 2:0 і навіть 3:0 стануть продуктивним додатком до узвичасної й вивіреної часом подачі фактажу у формі семінарів чи практичних занять, допоможуть досягти омовлених вище надзавдань викладача з «Української мови як іноземної».

Останніми роками в педагогічній літературі часто трапляється термін *подкаст*, який нині представлено в освітньому просторі. Подкастинг – це сучасне багатоаспектне явище, яке донині перебуває на стадії свого становлення й розвитку. Передумовою появи й активного розвитку подкастингу стали технологічні можливості мережі. Омовлені міркування й незначна кількість загальноприйнятих дефініцій цього феномена детермінують актуальність і новизну проблеми дослідження цифрових освітніх новацій.

Детальному й різноаспектному студіюванню явища подкастингу присвячено наукові розвідки і світових, і вітчизняних дослідників (О. Балтіна, В. Бебих, Т. Вінсент, Н. Гапачило, В. Грицик, К. Дегтярьова, І. Денисенко, А. Драгунова, І. Дробіт, Г. Дуденей, Н. Кардашова, Т. Ковалева, Т. Краснова, В. Мадзігон, Н. Муніна, А. Найденова, О. Пономаренко, Е. Річард, П. Сисоєв, Г. Стенлі, А. Тарасюк, Н. Хоклі, Т. Шиян, Б. Шуневич, В. Черниш тощо).

У свої працях науковці дефінували подкасти, детально висвітлили особливості їх застосування в контексті входження ІКТ у галузь освіти, пошуку ефективних методів і засобів навчання мови, зокрібно й української як іноземної, поєднання новітніх методів навчання з традиційними, вирізнили й описали особливості створення й використання технології подкастингу. Наукові пошуки вчених, передовсім педагогів, зосереджено й докруз з'ясування, систематизації й ранжування переваг подкастів у порівнянні з традиційними матеріалами для аудіювання (актуальність, автономність, автентичність і багатофункціональність).

Тож, одним із перспективних засобів навчання іноземної мови, який дає змогу реалізувати принципи комунікативної спрямованості, індивідуалізації, автентичності, інтерактивності й інтенсивного використання фонових знань студентів, уважаємо саме подкаст, традиційно дефінований як «Окремий файл, або регулярно оновлювана серія таких файлів, що публікуються за однією адресою в Інтернеті» [3, С. 61].

Ми дефінуємо подкаст цифровим медіа-файлом, розміщеним в Інтернеті з метою його подальшого багаторазового відтворення на сучасних гаджетах – смартфонах, портативних програвачах, персональних комп'ютерах, планшетах тощо. Один із магістральних принципів вибудовування сітки подкастів у Інтернеті – можливість підписки й скачування розглядуваних нами медіа-файлів. Це зумовлює створення

подкастів друкованими виданнями, сайтами навчальних закладів, освітніх центрів, уможлиблює навіть функціонування подкастів-терміналів. Подкасти можуть прослуховувати студенти під час самотійної роботи. У цьому, як на нас, – ще одна перевага розглядуваної технології.

Навчання української мови в умовах сьогодення відбувається за комунікативною методикою: мова потрібна передовсім для живого спілкування. Україй важливо, щоб сучасний студент усвідомлював потребу опанування мовних навичок, формування комунікативних і соціокультурних компетенцій, долучення до іншомовної – української – культури.

«Сучасний бурхливий розвиток інформаційних технологій уможлиблює безпосереднє спілкування вітчизняних та іноземних юнаків і дівчат незалежно від їхнього соціального статусу та місцезнаходження» [1, С. 6]. При цьому, навчальна взаємодія не змінюється докорінно, а швидше употужнюється завдяки виникненню нових форм і форматів комунікації. Методично обґрунтованим є міркування про те, що саме подкасти допомагають розвивати навички усного іншомовного мовлення студентів. Подкасти дають змогу формувати вміння сприймати іншомовне мовлення на слух, удосконалювати навички вимови. Усе омовлене готує майбутніх фахівців-медиків до комунікації.

Крім цього, прослуховування записів сприяє виформовуванню навичок пошуку потрібної інформації в різноманітних джерелах, виділенню з інформаційного потоку необхідних даних, їхній систематизації за попередньо окресленими параметрами й ознаками, виділенню базового й головного в інформаційному повідомленні, трансформації певного типу інформації в інший (вербальну – у віртуальну, наприклад) і навпаки, визначенню форми викладу інформації. Технологія подкастингу активно допомагає формуванню адекватного сприймання змісту повідомлення, володіння й оперування інструментарієм підготовки й одержання інформації, розуміння спрямованості інформаційного потоку й стрижневих цілей комунікацій.

Подкасти, записані українською мовою, дають змогу іноземним студентам ознайомитися зі зразками автентичного мовлення українця, у доступній формі подають специфіку вітчизняного наголошення слів, орфоепічні особливості, артикуляційні варіації. Активне використання автентичних подкастів на заняттях із дисципліни «Українська мова як іноземна» сприяє зануренню студентів-іноземців у реальне українськомовне середовище.

Іноземний студент охоче експериментує з різними за тематикою подкастами, уважно слухає записи, намагається зрозуміти суть повідомлення, запам'ятати головне. Під час прослуховування формуються навички й уміння розуміти іншомовне мовлення на слух й інтерпретувати його. Не слід забувати й про формування й удосконалення навичок вимови, розширення й збагачення лексичного запасу, граматичних навичок, розвиток умінь говоріння й усного мовлення.

Ми переконані, що систематичне й раціональне використання викладачем-мовником навчальних записів забезпечить уміння студентів диференціювати головне й другорядне в прослуханому, чітко визначати тему повідомлення, поділяти текст на смислові частини, установлювати логічні зв'язки й змістові паралелі, окреслювати головну думку повідомлюваного. Вдало підібрані подкасти употужнять розвиток рецептивних аудитивних навичок роботи з фонетичним, лексичним, граматичним матеріалом, а головне – уміння розуміти прослухане.

Зауважимо, що під час роботи з подкастами викладач має враховувати тривалість запису, а також темп його прочитання автором. Невідповідність указанного рівню володіння мовою суттєво знизить ефективність застосовуваної технології або й нівелює навчальну користь від неї.

Матеріал подкастів – короткі інформаційно насичені повідомлення тривалістю до 5 хвилин. Це можуть бути й обговорення певних питань тривалістю до 30 хвилин. Подкасти супроводжуються посиланням на текст повідомлення або статті, які дотичні до теми подкасту чи містять його стенограму. Завдання педагога – розробка системи вправ і завдань до подкасту. До слова, це також корелює з рівнем володіння виучуваною студентами мовою. На наш погляд, цілком виправданою може бути ранжована робота з подкастом.

До першого комплексу вправ (підготовка до прослуховування матеріалу), використання яких забезпечить моніторинг навичок опанування мови на слух, пропонуємо завдання, що передбачають попереднє обговорення теми, опрацювання нової лексики, активних граматичних конструкцій тощо. Після прослуховування файлів варто апелювати до завдань, які визначають рівень оволодіння опрацьованим словесним матеріалом і граматичними конструкціями.

Розглядувана нами технологія подібна до аудіювання, яке традиційно складається з таких етапів: «до прослуховування, під час прослуховування та після прослуховування» [5, С. 16]. Спробуймо деталізувати опис можливих вправ до кожного з омовлених етапів сприймання навчальних аудіотекстів.

Так, на дотекстовому етапі вмотивованою буде мовна розминка, повторення раніше виучуваного лексичного матеріалу, повторення слів, що належать до активного вжитку студента, розгляд і усунення лінгвістичних труднощів, заохочення й залучення обміну думками, обговорення виучуваної на занятті теми, порівняння культур, зіставлення мовних стереотипів, активізація попереднього досвіду студентів тощо. Пропонуємо також використати мовне тренування, систематизувати словесний масив, подати й проаналізувати систему підказок і логічних центрів, словесних опор для розуміння інформації. На цьому етапі забезпечується заохочення до прослуховування для інтерпретації основної ідеї, суті висловленого, відбувається репрезентація вправ для прослуховування. Доречними будуть тестові завдання, формулювання припущення з оперттям на заголовок чи нові слова, ілюстрації, запитання на випередження, завдання на розвиток уяви, здогадку.

Після представлення запису необхідно допомогти студентам зосередитися на його змісті, зокрема запропонувати порівняти текст із припущенням, стимулювати запитаннями вербальну реакцію, забезпечити активне слухання, розуміння студентами змісту, перевірити формулювання сентенцій під час прослуховування подкасту.

Продуктивними типовими завданнями вважаємо такі: прослухати подкаст і вставити пропущені слова в реченнях; прослухати подкаст і записати найуживаніші в ньому слова й словосполучення; прослухати подкаст і сказати, які визначення до запропонованих словосполучень у ньому представлено; прослухати подкаст і знайти еквівалент певних слів у паралельному стовпчику та інші.

Вправи післятекстового етапу спрямовані передовсім на розвиток комунікативних умінь. Цілком методично вмотивованими є творчі вправи й завдання на розвиток діалогічного й монологічного мовлення, письма, уміння дискутувати тощо. Можна запропонувати студентам закінчити фразу, відповісти на питання, обрати правильне й неправильне твердження, поєднати частини речення, дібрати ілюстрації до подкасту, написати простий план, обрати заголовок чи підзаголовки із запропонованих варіантів, виконати тест множинного вибору тощо.

Подіємо для прикладу стенограму подкасту, який можна використовувати на занятті з дисципліни «Українська мова як іноземна» (III курс, спеціальність «Медицина»). Тема практичного заняття – «У кардіологічному відділенні».

Крім цього, пропонуємо розроблену систему вправ до поданого подкасту. Одна принагідна заувага: під час написання тексту для подкасту намагайтеся вживати відомі

студентам власні назви й інші реалії, пов'язані з їхнім звичним життям. Така маніпуляція, на наш погляд, зробить прослуховування цікавішим і більш цінним для конкретної студентської аудиторії.

Минулого тижня студенти-третьокурсники медичного факультету були на практиці в 1-й міській клінічній лікарні Полтави. Ця лікарня є клінічною базою кафедр Української медичної стоматологічної академії. У лікарні надають амбулаторно-поліклінічну допомогу жителям міста.

Тут працюють кардіологи, отоларингологи, гастроентерологи, ендокринологи, невропатологи, інфекціоністи, урологи, ревматологи, офтальмологи, хірурги, травматологи.

У лікарні функціонують відділення переливання крові, стоматологічне відділення, рентгенологічне відділення й клінічна лабораторія.

Алі був на практиці в кардіологічному відділенні. До кардіологічного відділення госпіталізують пацієнтів із серцевою аритмією, гіпертонічною хворобою, ішемічною хворобою серця, стенокардією, вродженими вадами серця, хворобами міокарда тощо.

Для діагностики хвороб серцево-судинної системи в кардіологічному відділенні використовують різні методи: кардіограму, ультразвукову діагностику (УЗД), моніторинг тиску, серцебиття; ультразвукову діагностику (УЗД) судин, комп'ютерну томографію органів грудної клітки й органів черевної порожнини.

Під час практики студенти УМСА переконалися, що фахівці кардіологічного відділення співпрацюють з іншими фахівцями – кардіологами й кардіохірургами.

Студенти допомагали лікарям обстежувати пацієнтів, надавали першу допомогу хворим.

Після практики в кардіологічному відділенні Алі вирішив стати кардіологом!

Завдання №1. Відповідайте на запитання / Answer the question.

1. У якому відділенні студенти-третьокурсники медичного факультету були на практиці?

2. У якій лікарні студенти-третьокурсники медичного факультету були на практиці?

3. Кому в лікарні надають амбулаторно-поліклінічну допомогу?

4. Кого госпіталізують до кардіологічного відділення?

5. Які відділення функціонують у лікарні?

6. Які методи діагностики хвороб серцево-судинної системи використовують у кардіологічному відділенні?

7. З ким співпрацюють фахівці кардіологічного відділення?

8. Що робили студенти на практиці?

Завдання №2. Відповідайте ТАК чи НІ / Answer YES or NO.

1) Минулого тижня студенти-першокурсники стоматологічного факультету були на практиці в 1-й міській клінічній лікарні Полтави.

2) Студенти були на практиці в пульмонологічному відділенні.

3) У лікарні не працюють косметологи.

4) У лікарні функціонує відділення переливання крові, стоматологічне відділення, рентгенологічне відділення й клінічна лабораторія.

5) До кардіологічного відділення госпіталізують пацієнтів із виразкою шлунка.

6) Кардіограму використовують для діагностики хвороб серцево-судинної системи.

7) Лікарі-кардіологи використовують ультразвукову діагностику (УЗД), моніторинг тиску для діагностики хвороб серцево-судинної системи.

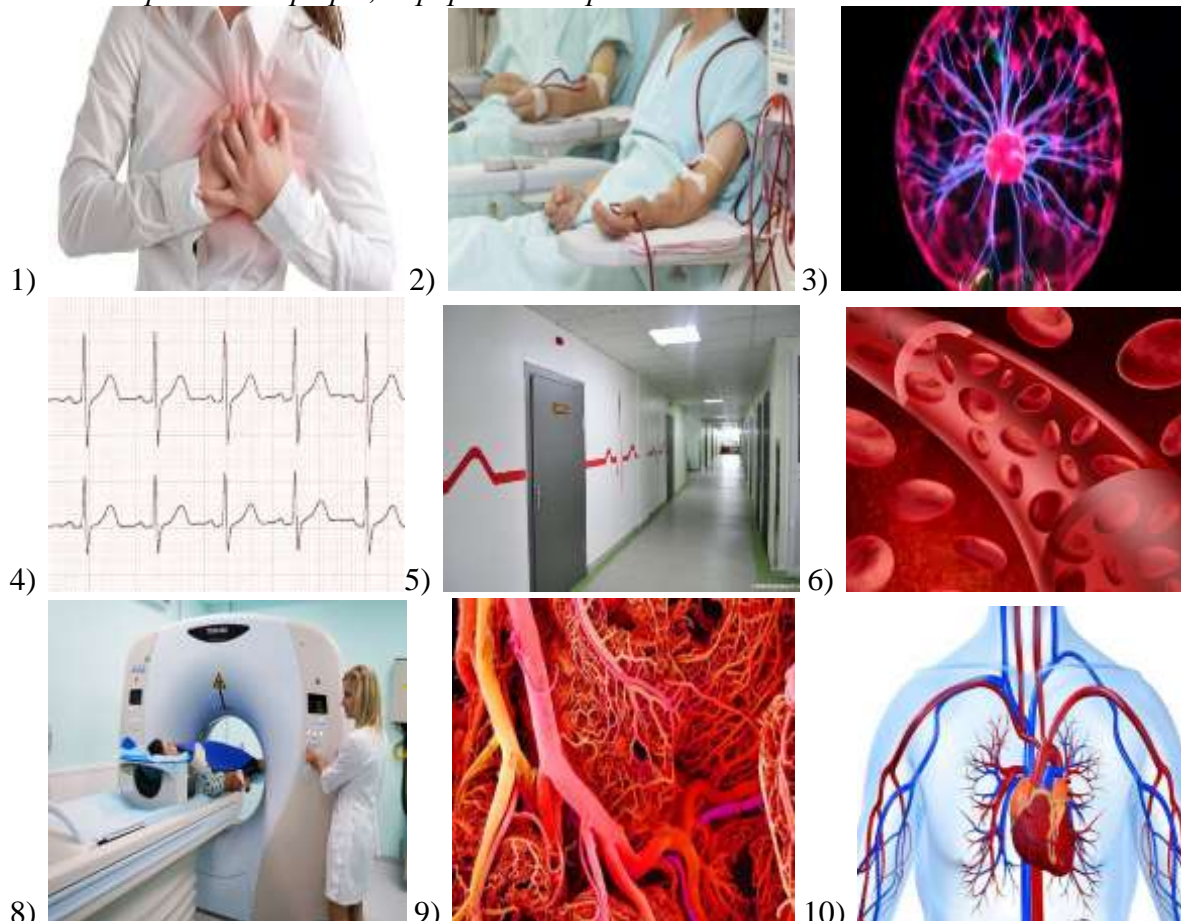
8) У кардіологічному відділенні заборонено робити комп'ютерну томографію органів грудної клітки й органів черевної порожнини.

9) Студенти допомагали лікарям обстежувати пацієнтів, надавали першу допомогу хворим.

10) Алі зробив операцію на серці.

Завдання №3. Що зображено на малюнках 1 – 10? Використовуйте подані нижче слова і словосполучення / What's on the pictures? Use the following words and phrases.

Довідка: кардіологічне відділення, кровообіг, гемоглобін, кардіограма, плазма, комп'ютерна томографія, інфаркт міокарда.

Завдання №4. 1) Порівняйте скарги пацієнта із записами лікаря в історію хвороби / Compare patient's complains and doctor's notes. 2) Прочитайте історію хвороби. Якими були запитання лікаря? / Restore the doctor's questions to the patient using the case history and patient's complaints.

Patient (complaints)	Doctor (record in a case history)
У мене болить серце	Біль у серці (у ділянці серця)
У мене болить за грудниною	Біль за грудниною
Серце стискає	Стисний біль у серці (у ділянці серця)
Серце коле	Колючий біль у серці (у ділянці серця)
Біль виникає, коли я швидко йду, біжу, підіймаюся сходами	Поява болю під час фізичного навантаження
У мене ниє серце, коли я сплю	Ниючий біль у серці (у ділянці серця) у горизонтальному положенні

Завдання №4. Складіть діалоги «Лікар – пацієнт» / Make up dialogs «Doctor – Patient».

Ситуації:

1) Ви захворіли. Вам зле. У Вас гострий біль у серці. Спробуйте описати симптоми хвороби лікареві.

2) Ви працюєте лікарем у кардіологічному відділенні. До Вас на прийом прийшов пацієнт. Він скаржиться на сильний кашель і гострий біль у грудях, задишку, прискорене серцебиття. Огляньте пацієнта і з'ясуйте діагноз. Призначте йому лікування.

Висновки, рекомендації, перспективи подальших досліджень. Для отримання конкурентоспроможної підготовки за обраним фахом, успішного виконання наукових досліджень, належної адаптації й повноцінного орієнтування в новому соціально-культурному середовищі, активного особистісного культурного зростання, для задоволення потреб повсякденного життя, а також для формування гармонійної особистості, що здатна до міжкультурного діалогу, іноземцям потрібно вивчати українську мову.

При цьому, украй важливо, щоб викладання будь-яких навчальних дисциплін, зокрема й «Української мови як іноземної» не зводилося до автоматичної, позбавленої креативного складника роботи з текстовим матеріалом і нехтування однієї чи навіть кількох із базових навичок володіння мовою – читання, письма, говоріння чи аудіювання. Безперечно, лише раціональне поєднання узвичаєної педагогічної практики з освітньою інноватикою забезпечує виформовування стрижневих компетенцій, зокрема й комунікативної.

Маємо всі підстави твердити, що цифрові технології уможливають урізноманітнення й употужнення процесу засвоєння знань, моніторингу студентських навчальних досягнень і закріплення їхніх умінь і навичок. ІКТ створюють потужну базу інноваційних освітніх можливостей, креативне середовище для навчання.

Проаналізоване вище показує вектори розвитку сучасної освітньої галузі, скеровані на вибудовування моделі нової системи освіти всіх рівнів, яка заснована на системному впровадженні й використанні в освітньому процесі цифрових інструментів.

Розглядувана інтерактивна мережева форма організації навчального заняття ефективна й має неабиякі потенції використання під час вивчення української мови як іноземної. Маємо всі підстави твердити, що цифрові технології сприяють зростанню навчальної мотивації студентства, їхнього активного долучення до аудиторної роботи, сприяють підвищенню результативності й ефективності засвоєння знань.

Паралельно чи навперемінно з поширеними засобами комунікації (блог, чат, форум, електронна пошта, соціальні мережі тощо) і в навчальному процесі, і в позанавчальній діяльності, може активно й продуктивно використовуватися технологія подкастингу.

На заняттях із дисципліни «Українська мова як іноземна» омовлена технологія передовсім сприяє виформовуванню й відшліфовуванню навичок усного мовлення. Подкасти дають змогу формувати вміння сприймати українськомовне мовлення на слух, забезпечують удосконалення навичок вимови, наголошення, сприймання граматики на слух, допомагають формуванню адекватного сприймання змісту повідомлення й готують майбутніх фахівців-медиків до злагодженого повсякденного й фахового спілкування.

Подальше дослідження питання впровадження ІКТ у вишівський навчально-виховний процес не омине аналізу використання педагогічних технологій навчання української мови студентів у медичних закладах вищої освіти. Набудуть ваги дослідження сучасних педагогічних систем, орієнтованих на вдосконалення, урізноманітнення мовної освіти й інформатизації вишівського навчального процесу.

Цікаво також було б з'ясувати суть і специфіку інших феноменів, які визначають єдину сучасну цифрову культуру в освіті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Асламова М. В. Інтернет-щоденники іноземних студентів як елемент дискурсу блогосфери. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: філологія, соціальні комунікації. 2019. №4. С. 6-10.
2. Дегтярьова К. В. Навчання аудіювання з української мови як іноземної: пошук новітніх технологій. Актуальні проблеми сучасної вищої медичної освіти в Україні : матер. навч.- наук. конф. з міжнар. участю (Полтава, 21 березня 2019 р.). Полтава: УМСА. С. 61-63.
3. Драгунова А. А. Формирование иноязычной коммуникативной ... учебных интернет-ресурсов на основе технологий веб 2.0: дис. канд. наук., фак-т інформ., Ярославский. нац. ун-т им. К. Д. Ушинского, Ярославль, 2014. 331 с.
4. Жовнір М. М. Коучинг-технології на заняттях мовного циклу: до питання впровадження і контролю навчальних досягнень студентів. Актуальні питання контролю якості освіти у вищих навчальних закладах: матер. науково-практичної конференції (Полтава, 22 березня. 2018 р.). Полтава: УМСА. С. 91-93.
5. Спіфанцева Л. А. Аудіювання. Англійська мова : методичні рекомендації. Х. : Видавнича група «Основа». 2010. 78 с.
6. Козуб Г. М. Алгоритмізація навчального процесу як гарантія якості навчання. Кредитно-модульна технологія навчання та методичне забезпечення контролю якості успішності : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (Полтава, 24 – 25 січня, 2006 р.). Полтава: Полтавський військовий інститут зв'язку. С. 82.
7. Лещенко Т. О. Застосування інноваційних технологій у процесі викладання курсу «Основи психології. Основи педагогіки» у ВДНЗ України «УМСА». Реалізація Закону України «Про вищу освіту» у вищій медичній та фармацевтичній освіті України : матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнародною участю. (Тернопіль, 18-19 квітня, 2015 р.). С. 187.
8. Лещенко Т. О. Мовленнєвий портрет сучасного лікаря (лінгвопрагматичний аспект). Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. 2018. №1 (17). С. 10-15.
9. Карплюк С. О. Особливості цифровізації освітнього процесу у вищій школі. Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку: матеріали методологічного семінару НАПН України (Київ, 4 квітня 2019 р.). Київ. С. 188-197.
10. Цуркан М. Методологічні підходи до навчання української мови як іноземної в закладах вищої медичної освіти. Освітологічний дискурс. 2020. № 1 (28). С. 106-117.

PODCASTING TECHNOLOGY WITHIN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION CHANGES OF FOREIGN MEDICAL STUDENTS' LANGUAGE EDUCATION

Tetyana Leshchenko

Ph.D. in Philology, Associate Professor,

Head of the Department of Ukrainian Studies and Humanitarian Training

Ukrainian Medical Stomatological Academy, Poltava, Ukraine

tetyana.57@ukr.net

ORCID: 0000-0003-4682-3734

Maryna Zhovnir

Ph.D. in Philology, Lecture of the Department of Ukrainian Studies and Humanitarian Training

Ukrainian Medical Stomatological Academy, Poltava, Ukraine

m.zhovnir@gmail.com

ORCID: 0000-0001-8498-9802

Abstract. The article deals with the problem of forming a linguistic personality of foreign medical students. It appeared within the context of rapid changes in the world and national educational systems. The necessities of pedagogically motivated changes and rational introduction of various information and communication technologies into higher education have been emphasized. The problem of choosing more effective ways and innovative approaches capable of competing with the traditional methods of presenting educational information, supplementing and expanding their register has been outlined. The leading goal of such transformations is to prepare future competitive specialists in various industries, including medical. In the course of the research the necessity and the value of systematic use of innovative didactic methods and techniques, as well as modern forms of work, educational resources that will provide qualitative training of future medical specialists have been substantiated. The authors of the proposed article paid their attention to the podcasting technology. They have interpreted the term “podcast”. Also, the peculiarities of podcasts serving foreign students studying the subject «Ukrainian as a Foreign Language» have been described in detail. It was proved that the motivated introduction of information and communication technologies in the courses «Ukrainian as a Foreign Language» is a way to improve the quality of non-professional preparation of foreign students. The transcript of the training podcast has been presented. This podcast can be used in practical classes in the discipline «Ukrainian as a Foreign Language» (3rd year, specialty «Medicine»). The topic of practical training is «In a Cardiology Department». In addition to this, the authors of this article have proposed the system of specifically designed assignments. They also have outlined main priority areas of the computerization of the national higher education system, defined research activities and future prospects in this field.

Keywords: informatization of education, innovative technologies; podcast; foreign student; Ukrainian as a foreign language; medical university.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Aslamova, M. (2019). Internet journals of foreign students as an element of the discussion of the blogosphere. Scientific notes of Taurida National V.I. Vernadsky University, series Philology. Social Communications, 4, 6-10. (in Ukrainian).
2. Dehtiarova, K. (2018). Studing Ukrainian listening Ukrainian as a foreign language: searching for the latest technologies. Actual Problems of Modern Higher Medical Education: materials of Scientific Conference with International Participation, Poltava, 22 March, «UMSA» (in Ukrainian).
3. Dragunova, A. (2014). «Formation of foreign language communicative ... educational opportunities of Internet resources based on technology Web 2.0: author's abstract. dis ... Candidate ped Sciences: 13.00.01 (in Russian).
4. Zhovnir, M. (2018). Coaching Technologies in Language Classes: the implementation and control of Student Learning achievements. Actual Problems of Modern Higher Medical Education: materials of Scientific Conference with International Participation, Poltava, 22 March, «UMSA» (in Ukrainian) (in Ukrainian).
5. Yepifantseva, L. (2010). Listening. English: Guidelines». X.: The Basis Publishing Group, 2010 (in Ukrainian).
6. Kozub, G. (2006). Algorithmization of the educational process as a guarantee of quality of training. Credit-modular technology of training and methodological maintenance of quality control of success: materials of Scientific Conference with International Participation, (Poltava, January 24 - 25, 2006). Poltava: Poltava Military Communications Institute. p. 82. (in Ukrainian).
7. Leschenko, T. (2015). Using of innovative technologies in the course of teaching the course «Fundamentals of Psychology. Fundamentals of Pedagogy» at the UMSA.

- Implementation of the Law of Ukraine «On Higher Education» in Higher Medical and Pharmaceutical Education of Ukraine: materials of Scientific Conference with International Participation, (Ternopil, April 18-19, 2015), 187. (in Ukrainian).
8. Leschenko, T. (2018). The linguistic portrait of a modern physician (linguistic and pragmatic aspect)» Movlenneviy portret suchasnogo likarya (lingvopragmatichniy aspekt). Current issues of social studies and history of medicine (17), 10-15 (in Ukrainian).
 9. Karplyuk, S. (2019). Features of digitization of the educational process in high school. Informational-digital educational space of Ukraine: transformation processes and prospects for development: materials of the methodological seminar of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine (Kyiv, April 4, 2019). Kiev, 188-197. (in Ukrainian).
 10. Tsurkan, M. (2020). Methodological approaches to the studying of Ukrainians as a foreign language at medical institutions of higher education. Educational discourse. 2020, 1 (28), 106-117. (in Ukrainian).